No. 1207 Zaterdag 16 Februari 1907. 24ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.20,

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali 'toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Fr. Jacobus Johannes Ambrosius van Baars,

Door de genade Gods en de gunst van den Heiligen Stoel

Tit. Bisschop van Teuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao

Aan de Geestelijken en Geloovigen van zijn Vicariaat

ZALIGHEID IN DEN HEER.

Beminde Geloovigen.

Het hart vol heilige vrees voor de strenge rekenschap, welke Wij aan Jesus Christus, den Oppersten der herders, voor do aan ons toebetrouwde zielen eens zullen moeten afleggen, zijn wij steeds bezorgd U af te houden van alle kwaad, wat het heil uwer ziel kan schaden en willen ons immer beijveren mede te werken tot al wat uw geluk voor tijd en eeuwigheid kan bevorderen. Daarom besloten Wij, nu bij den aanvang van den Vastentijd, andermaal een herderlijk woord tot U te richten over het Christelijk huisgezin, opdat dit geheel worde ingericht volgens de beginselen van onzen heiligen godsdienst, en de rijkste vruchten voortbrenge voor U zelven en uwe kinderen, voor Kerk en Maatschappij, voor den tijd en de eeuwigheid.

In ons vorig schrijven toonden Wij U, Bem. Gel., den oorsprong en de hooge beteekenis van het huisgezin, dat in het Paradijs aangevangen, met de goddelijke instelling en de verheven bestemming van het huwelijk in het nauwst verband stond, en op gelijke wijze deelde in de hoogere heiliging en volmaking, die Jesus Christus in de Nieuwe Wet aan het huwelijk gegeven heeft.

Wat nu moge de oorzaak zijn, dat het christelijk gezin, in werkelijkheid zoo weinig aan die hooge roeping beantwoordt? De reden hiervan, B. G., is niet, dat de bereiking van het beoogde doel 's menschen krachten te boven gaat, maar, wijl de gehuwden van hun zware plichten zich te weinig doordringen, er geheel en al onverschillig voor blijven, ze niet naleven, of erger nog, tegenstrijdige beginselen aanhangen. Voor Ons derhalve een reden te meer U allen te hulp te komen en U met allen ernst en vol bezorgdheid te wijzen op de zware verplichtingen der christelijke echtelieden. Om evenwel de grenzen van dit schrijven niet te buiten te gaan, willen wij U ditmaal enkel spreken over de plichten, die de echtgenooten opzichtens elkander hebben.

Op aarde kan de mensch geen waar en duurzaam geluk genieten, tenzij in de vervulling der plichten, waarvan dat geluk afhankelijk is gesteld. Want gelijk het een wet der Voorzienigheid is, dat hetgeen door God in de natuur is gelegd, voor ons des te nuttiger en heilzamer werken zal, naar mate het meer in zijn oorspronkelijken staat ongeschonden en onveranderd bewaard blijft, zoo is 't ook onfeilbaar zeker, dat allen de heilzame vruchten uit het H. Sacrament des huwelijks voortspruitend eerst ten volle zullen genieten, wanneer zij de goddelijke verordening omtrent het huwelijk zoo volmaakt mogelijk naleven. Bittere teleurstelling zullen zij daarentegen ondervinden bij hun tekortkoming of hun verzet.

Welke voorwaarden nu moeten worden nagekomen, welke plichten door de gehuwden vervuld worden, opdat hun christelijk gezin aan zijn roeping beantwoorde?

Alvorens een huwelijksvereeniging aan te gaan, moeten de verloofden niet lichtzinnig, maar met rijpe overweging, zoowel van de plichten der echtgenooten als van de hoogedele redenen der echtverbintenis, met den vereischten ernst zich tot het huwelijk voorbereiden en alles vermijden, wat hun Gods vloek eerder dan Gods zegen af zou roepen over hunne hoofden op hun huwelijksdag. Alleen bij een waardige, christelijke voorbereiding kan ontstaan een werkelijk christelijk huisgezin, omdat het dan eerst gegrondvest zal zijn op de heiligheid des huwelijks, gesloten volgens de wetten Gods en der Kerk.

Door Gods genade werd de natuurlijke staat van het huwelijk verheven tot een bovennatuurlijke. Zonder die genade Gods is het onmogelijk christelijk te leven. De genade van het huwelijk alleen kan den echtelieden de bovennatuurlijke kracht verleenen niet slechts om de zware lasten van het huwelijksleven te dragen, maar zelfs zich daardoor niet gedrukt te voelen, doch tevreden en gelukkig. Allernoodzakelijkst is het derhalve, dat zij die zich in den huwelijken staat willen begeven, die genadevolle kracht Gods in ruimen overvloed ontvangen. En dit zal zeker geschieden, als zij zich door een heilige, christelijke voorbereiding deze genade waardig maken.

Na het ontvangen van het H. Sacrament des Huwelijks moet er geen dag voorbijgaan, waarop de gehuwden niet tot God bidden, opdat de genade van dit Sacrament steeds in hen worde verlevendigd en hernieuwd.

Diep behoort ook deze waarheid in het hart der gehuwden gegrift te zijn, dat hun huwelijksband door God zelven is gehecht en wel zoo sterk en zoo innig, dat geen mensch ter wereld, dien kan verbreken of van één scheuren. Onze goddelijke Leermeester heeft dit luide verkondigd: „de man zal zijne vrouw aanhangen en zij zullen twee zijn in één vleesch, wat dus God gebonden heeft, dat scheide geen mensch." (1) Deze gedachte zal bij de echtgenooten den eerbied en hoogachting voor elkander en hun heiligen staat onderhouden. Daarbij vasthoudend aan de leer der Kerk, dat heiligheid, eenheid en onontbindbaarheid onafscheidbare eigenschappen zijn van den huwelijksstaat, zullen zij zich nauwer en hartelijker met elkaar verbonden gevoelen en samenwerken tot bevordering van hun wederkeerig geluk.

Zoo wordt het huwelijk en gevolgelijk het christengezin „een groot geheim" (2), een zegen en geluk voor de echtgenooten, voor wie God in hun verbintenis de rijkste bronnen heeft willen ontsluiten om hun leven gelukkiger te maken door de wederkeerige hulp, waarmede zij elkanders lasten verlichten, door de gemeenschap van alle goederen, door de standvastige, trouwe liefde, door de hemelsche genaden, die uit het Sacrament zelve voortvloeien.

Wij durven vertrouwen, Bem. Gel., dat gij allen tot die verheffing van het christelijk huisgezin wilt medewerken, en door uw voortdurend gebed de bovennatuurlijke hulp en steun zult afsmeeken om de verdere plichten van uw staat getrouw en stipt na te komen.

Als den eersten en voornaamsten dier plichten noemt de H. Paulus de *liefde*: Mannen, zoo schrijft hij aan de Ephesiërs, bemint uwe vrouwen, [3] Vrouwen, hebt uwe mannen lief. [4] Onder die hooggeroemde liefde verstaat de Apostel niet die natuurlijke genegenheid, uit zelfzucht ontstaan ter bevrediging der hartstochten, maar bovennatuurlijke hoogachting en eerbied, waardoor de echtgenooten in hartelijk samenwerken zich nauwer en inniger aan elkander hechten, er naar streven elkanders zwakheden te verdragen, in alles elkander voorkomen en behagen, en geheel hun leven wijden aan de behartiging en volmaking van hun gemeenschappelijk geluk. Uit dusdanige liefde ontstaat eensgezindheid en toewijding en huiselijke vrede, het hoogste goed van een gelukkig gezin. Welnu door oprechte liefde alleen kan deze vrede onverzwakt standhouden te midden van rampen en zorgen, en verre van te verflauwen met het stijgen der jaren nog meer in kracht en omvang toenemen.

Zulk een kracht ontleent die liefde echter niet aan 's menschen zwakke natuur, maar aan de hemelsche genade van het Sacrament, waaruit de gehuwden voortdurend nieuwe krachten moeten putten. Daarom kan de H. Paulus die liefde zulke hooge eischen stellen. Hij zegt, dat in haar de kenteekenen moeten uitschijnen van Christus' liefde voor de Kerk; dat zij, zoo noodig, de grootste offers moet kunnen brengen naar het voorbeeld van Jesus' zoenoffer, en mee moet werken tot wederzijdsche heiliging en volmaking, gelijk Jesus zijne Bruid geheiligd heeft tot volmaaktheid. (5)

Waar deze reine, christelijke liefde aanwezig is en het christelijk huisgezin doordringt, wordt het juk zoet en zijn de lasten licht. Maar, wee het gezin waar de liefde afwezig is en koele onverschilligheid of afkeer van elkander in de plaats treedt. Daar vindt men geen waar geluk, geen tevredenheid, geen samenwerking, noch hulpvaardigheid; de huwelijksband knelt pijnlijk, het huwelijk wordt een ondragelijke last.

Een ander onontbeerlijk sieraad van het christengezin, waardoor de echtgenooten er een hooge waarde en nieuwe schoonheid aan schenken, is hun *huwelijkstrouw* en hun *gemeenschappelijk samenwonen*.

Deze verplichting heeft God, de Insteller van het huwelijk, reeds in het paradijs het eerste menschenpaar opgelegd. Daaraan herinnerde de goddelijke Leeraar de Pharizeën: om deze reden zal iemand vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen één zijn in één vleesch, (6) waaraan Hij zelf nog toevoegde: zij zijn dus niet langer twee, maar één vleesch; wat God nu heeft vereenigd, dat scheide geen mensch. (7)

Vrijwillig hebben de gehuwden zich onvoorwaardelijk aan elkander overgegeven, zij behooren dus niet meer aan zich zelven maar wederzijds aan elkander, zij zijn verplicht samen te leven, lusten en lasten gezamenlijk te dragen en gemeenschappelijk te werken tot bereiking der verheven doeleinden van hun staat.

Wel kan en zal tijdens hun samenleven verschil van inzicht meermalen voorkomen, een ieders gebreken en eigenaardigheden aan het licht treden, kleinere of grootere moeilijkheden en tegenstrijdigheid zich voordoen, kruisen en rampen op hen neerkomen, maar daarom moet het gevoel van plicht en de genade van hun staat hen sterken tot volharding. Dan zal het geluk niet verstoord, de vrede niet verbroken worden. Men zal door dagelijksche verlevendiging der genade van

het Sacrament de kracht van God ontvangen om zich zelf te overwinnen, opdat liefde en vrede blijven heerschen in het christelijk huisgezin.

Een groot hulpmiddel tot die vreedzame, gelukkige samenleving zullen de gehuwden vinden in hun onkreukbare trouw. Die getrouwheid hebben zij elkander voor God en hun geweten beloofd, tot het onderhouden dier deugd hebben zij zich bijzonder verbonden, stipte nakoming dier zware verplichting mogen zij dus van elkander eischen en verwachten. Tegenover elkander moet die trouw zich kenmerken door bereidvaardige gehoorzaamheid, — alleen groote, wettige beletselen kunnen hen tijdelijk van die gehoorzaamheid ontslaan, — maar tegenover anderen door strenge waakzaamheid op hart en zinnen, om zich nooit aan ontrouw schuldig te maken.

Dit alles zal de echtgenooten gemakkelijk vallen, zoo de eerbied, de hoogachting en de liefde, die zij voor zich zelven en elkander moeten gevoelen, in hun hart aanwezig zijn en krachtig voortleven. Maar zou één of beide echtgenooten deze deugden niet bezitten, dan zal in dat gezin de heiligheid des huwelijks dikwerf geschonden, de trouw verbroken worden, aan de zinnelijke hartstochten vrijen teugel worden gelaten, en door niets weerhouden, zal men geen schaamte gevoelen zelfs openlijk met anderen in zondenstaat te gaan leven. Zoo zal de verwaarloozing of overtreding der plichten voor de gehuwden de vreeselijkste straffen na zich slepen, gelijk de trouwe vervulling daarvan hun tot eer en zegen zal strekken.

Buiten deze gemeenschappelijke, bestaan er nog andere verplichtingen, die man en vrouw meer ieder in het bijzonder betreffen.

Is het huisgezin eene door God ingestelde onverbreekbare vereeniging van man en vrouw, dan behoort onder hen een goed geregelde orde te bestaan. Zonder orde kan geen gezin standhouden noch vrede daarin heerschen. Te dien einde heeft God den man tot hoofd van het gezin aangesteld volgens de uitdrukkelijke leer van den H. Paulus: de man is het hoofd van de vrouw (8), de vrouw zij hem in alles onderdanig (9), naar het voorbeeld van Christus, die het Hoofd is zijner Kerk, aan Wien ook zij onderworpen is.

Gelijk Christus, zijn goddelijk voorbeeld, voor Zijne Bruid, de Kerk, uit liefde zich opofferde tot hare heiliging, zoo behoort de man als hoofd van het gezin zich daarvoor op te offeren en te zorgen voor diens heiliging, eerstens door zelve het voorbeeld te zijn van tucht, orde, goede zeden en trouwe plichtsbetrachting, maar niet minder door te waken en te ijveren, dat het godsdienstig leven zijn gezin doordringe en getrouw worde nageleefd.

Daarbij eerbiedige hij zijne vrouw. Hij beschouwe haar niet als zijne mindere, gelijk een meester zijne slavin, noch behandele haar met ruwheid, maar hij zij liefderijk tegenover haar als tegenover een zwakkere gelijke. Over haar moet hij waken, haar beschermen, verdedigen en leiden, zoo noodig, wijzen op hare overtredingen, maar immer zorge hij, dat die berisping de liefde niet schade, noch den vrede verbreke.

Ook rust op den man de plicht de tijdelijke belangen te behartigen van het gezin en te werken voor het levensonderhoud der leden. Wel moet de vrouw, in zooverre dit niet schaadt aan de vervulling van haar eigen plichten, hem hierin bijstaan, maar de hoofdverplichting blijft rusten op den man. Daarom moet hij met volhardenden ijver voor zijn gezin dagelijks arbeiden en het door hem verdiende loon overeenkomstig de behoeften niet voor zich zelven alleen, maar voor geheel zijn gezin besteden. Dat loon is niet zijn persoonlijk eigendom, uitsluitend voor eigen gebruik bestemd, maar volgens zijn geweten is hij verplicht, dat te gebruiken om geheel zijn gezin te onderhouden, zoo mogelijk daarin bijgestaan door zijn vrouw.

Dat men volgens de voorschriften van het Christendom streng hiertoe verplicht is, wordt door menig echtgenoot vergeten. Wij zien én man én vrouw, ieder voor eigen voordeel werken, zonder zich om elkander te bekreunen. Kan zulk een samenleven ooit een hartelijke genegenheid tot stand brengen? Is deze misstand niet de voortdurende oorzaak van ontevredenheid, woordentwist en oneenigheid?

Daarenboven in stede van de toch reeds kleine verdiensten goed te gebruiken, worden ze dikwerf nog verspild aan nuttelooze en overtollige uitgaven. Men verkwist zijn geld met verschillende hazardspelen, aan overmatig gebruik van sterken drank, aan feestpartijen en helaas, ook aan de zonde.

Om dezen rampzaligen toestand te verbeteren, dient aan deze grove tekortkomingen noodzakelijk een einde te komen. Het hoofd des huizes moet voorgaan. De waarde en de bestemming van het geld moet men beter begrijpen, dit ook beter beheeren, dan zal daardoor de groote armoede dikwerf voorkomen worden en een betrekkelijk maatschappelijke welstand in de huisgezinnen ontstaan.

Hier kunnen wij niet nalaten, B. G., uw aller aandacht te vestigen op eene instelling, die nu in onze kolonie ten dienste der geheele bevolking is opgericht, namelijk de Postspaarbank. Daarin vindt gij een groot hulpmiddel tot behartiging uwer tijdelijke belangen. Het moet u leeren uwe uitgaven beter te regelen, om zoo in staat te zijn telkens een weinig van uw verdiensten af te zonderen en op die wijze ongemerkt een grootere of kleinere som te sparen voor buitengewone omstandigheden in uw leven. Een ieder sporen Wij daarom ten sterkste aan van deze allernuttigste instelling een ruim gebruik te maken tot verbetering van uw maatschappelijken toestand.

Ten slotte, ook de vrouw heeft in het huisgezin een bijzonderen plicht; zij moet haar man *eerbiedigen* en *gehoorzamen* en de *belangen van haar gezin getrouw en ijverig behartigen*. God zelf gaf haar in het Paradijs dat gebod van nederige onderdanigheid aan haar man [10] en de H. Paulus herhaalde het: gij, vrouwen weest uwen mannen onderdanig, gelijk het betaamt in den Heer. (11) Evenals de Kerk Christus bemint, eert, dient en in alles gehoorzaamt, zoo is ook de vrouw verplicht haar man te eeren als haar hoofd, hem te gehoorzamen in alles wat tot zijn bestuur behoort, hem te beminnen als haar steun en beschermer, en liefderijk hem te dienen als haar Heer. Zij zij nauwgezet en onvermoeid in de regeling en verzorging van haar huisgezin. Maar bovenal om haar onderdanigheid te heiligen en den eerbied te volmaken, vervulle de vrouw niet slechts hare godsdienstplichten, maar trachte zich een teeder, fijn gevoelig hart eigen te maken door een echt godvruchtig leven en voortdurend gebed. Gods zegen en krachtige hulp zal haar zeker niet ontbreken en zijn genaden zal God uitstorten over haar, over haar echtgenoot en kinderen. De echt christelijke echtgenoote en moeder late geen dag voorbijgaan zonder die hemelsche zegeningen af te smeeken over haar huis.

Voorwaar, zware eischen zijn den echtgenooten gesteld, willen zij hun huisgezin inrichten volgens de christelijke beginselen. De natuurlijke krachten schieten te kort, maar daarom moet de godsdienst in het christelijke huisgezin de eerste plaats innemen. Uit de deugd van godsdienstigheid moeten de echtgenooten hun kracht en leven putten, dat hun geest zal verlichten om hun plichten beter te kennen en te beminnen. Die deugd alleen kan hun gemoed sterken en hen bemoedigen om hun plichten trouw en met genoegen na te leven. Moge daarom de godsdienst in het christelijk gezin herleven en zijn weldadigen invloed daarin openbaren tot heil der echtgenooten, tot glorie der Kerk en ten zegen der Maatschappij.

Na deze herderlijke vermaning blijft ons nog over, B. G., dringend uwe gebeden te verzoeken voor de H. Kerk en haar zichtbaar Hoofd. Met sluw overleg zijn de vijanden opgestaan, een zware vervolging wordt der Kerk, vooral in het ongelukkig Frankrijk, aangedaan. Bidden Wij derhalve den Vader der barmhartigheid, dat Hij de vervolgden versterke, de vijanden beschame, de Kerk doe zegevieren, den Paus beware en zegene. Bidden wij ook voor Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, en Haar Koninklijken Gemaal. Bidt ook voor ons en allen, die in overheid zijn gesteld.

Krachtens de bepaling van zijne Heiligheid (*hierna volgt de afkondiging der Vastenwet,*)

En zal dit Ons Herderlijk schrijven op den Zondag van *Quinquagesima* in alle kerken en kapellen van Ons Vicariaat op de gebruikelijke wijze worden voorgelezen.

Gegeven te Curaçao, den 29sten Januari 1907.

✠ fr. JACOBUS AMBROSIUS,

Apostolisch Vicaris.

(1) Matth. 19: 5 — 6; (2) Eph. 5: 32; [3] ibid: 25; [4] Tit. 2: 4; (5) Eph. 5. 25 — 28; [6] Matth. 19: 5; [7] ibid. 6; (8) Eph. 5: 23; [9] 5: 24; [10] Gen. 3: 16; (11) Col. 3: 8.

CORRESPONDENTIE.

Aruba.

5 Feb. 1907.

De „Christiansted" is reeds een paar maal over haar tijd van hier vertrokken en heeft zelfs vracht moeten achterlaten, wijl anders de boot hier had moeten overnachten. Zoo-als nu die inlading geschiedt, is het niet mogelijk, groote vrachten in te nemen zonder groot verlies van tijd en geld, daar alles met ponten moet aangevoerd worden. Waar men nu eenige uren over doet, zou men in een oogenblik kunnen afwerken, indien de „Christiansted" maar een steiger had, waar zij kon aanleggen, niet een onbruikbaren gelijk er nu een is, maar een flinken, waar zij en andere schepen goed kunnen vastmeeren. Voor zoo een steiger zou men hier wel wat over hebben. Geen som zooals volgens het Ontwerp-tarief, verleden jaar bij den Kolonialen Raad ingediend, dat er op gemaakt scheen, om in eens de onkosten van den verlengden ouden steiger, 1500 gulden, er uit te slaan en er verder een geld-koe van te maken, maar volgens een nuttig tarief, b. v. een halve cent per colli, niet meer. Die halve cent zal niet alleen den interest der onkosten van een nieuwen steiger ruim voldoende dekken, maar in een paar jaar ook het kapitaal er uit slaan.

Maar een flinke nieuwe steiger is niet voldoende om de „Christiansted" groote vrachten van hier te doen krijgen, daar het noodzakelijk is om dit doel te bereiken, dat er bij den steiger een entrepôt worde gebouwd, waar de goederen uit Columbia of elders, aangebracht, kunnen opgeborgen worden, om zoodoende groote onkosten aan de handelaren te besparen, daar het verre vervoer van af den steiger tot aan de magazijnen, waar ze nu moeten opgeborgen worden, totdat de „Christiansted" komt en het wederom op nieuw vervoer van daar uit naar den steiger met zoo groote kosten gepaard gaat, dat velen er voor terugschrikken om goederen naar hier te zenden en verder per „Christiansted" naar Curaçao.

Een groot ongerief is het tevens voor den handel, dat de „Christiansted" zoo ongeregeld komt. Men kan niet op haar rekenen. En dit is toch een noodzakelijke vereischte voor een stoombootverbinding. Bestond hier een telegraaf, dan was het spoedig te weten, wanneer er iets aan de reis veranderd wordt, maar nu wij dagen en dagen zonder berichten blijven en dus ook niets van de „Christiansted" hooren, is het een vereischte zoo weinig mogelijk teleurstellingen in het leven te roepen. Met een geregelden dienst, driemaal per maand, en liefst eenmaal in drie verschillende weken, een flinken steiger en een entrepôt vlak aan den steiger, kan het gouvernement rekenen, dat Aruba het zijne zal bijbrengen om de „Christiansted" te steunen, te meer, daar thans Venezuela voor barken van 20! ton is opengesteld, en wij hoop hebben, dat binnenkort hier wederom een venezuelaansche consul komt, die onze schepen direct naar Venezuela kan uitklaren.

Er is in de Kamers der Staten Generaal van Nederland bij de behandeling onzer begrooting ook gesproken over onze stoombootverbinding met de *Christiansted*. Bij die gelegenheid is gevraagd, of ook aan den K. W. I. M. is aangeboden, om dien dienst te verrichten. De Minister heeft geantwoord, dat men niet nagelaten heeft de Directie dezer maatschappij een voorstel te laten doen, doch dat zij het niet beneden de 40,000 Gulden kon aannemen, en na dit antwoord te hebben ontvangen is het Gouvernement er toe over gegaan zich door een contract met den eigenaar van de *Christiansted* voor 30,000 Gulden te verbinden. Hetgeen de Minister geantwoord heeft, is natuurlijk ten volle waar, maar niet de volle waarheid, er moet een noot aan toegevoegd worden, ten minste, indien onze berichtgever goed is ingelicht. Deze noot heldert veel op en is een bewijs te meer van hetgeen ik hierboven bepleit heb.

Dus een Nota Bena: De K. W. I. M. heeft verklaard, dat men onmiddellijk de vaart niet kon overnemen voor minder dan 40.000 Gulden, doch zoo men tijd gaf om een kleinere boot te bouwen, men gaarne voor minder zich zou willen verbinden. Dien tijd kon de Regeering niet toestaan, omdat de nood drong, en ging er derhalve toe over om zich met de *Christiansted* te verstaan. Maar hetgeen nog niet tot stand gekomen is, kan na verloop van den termijn, waardoor men thans gebonden is, wellicht geschieden, nu de Nederlandsche maatschappij tijd heeft gehad om kleinere booten in de vaart te brengen. Zeer jammer, dat de *Oranje-Nassau* vergaan is, nu deze juist vrij zou komen door de nieuwe vruchtenbooten van Paramaribo naar New-York. Juist een kleinere boot hebben we hier noodig, want wat zal b. v. een groote boot hier op Aruba doen, daar zij voor een gesloten deur dient te wachten totdat de vrachten van boord gehaald en daarheen gebracht worden. Ook passagiers zouden er tegen opzien, om een reis per roeiboot of pont te maken. Een groote boot van den K. W. I. M. kan hier onmogelijk binnen — en met een kleine boot zou zij misschien zaken kunnen maken, vooral wanneer er een flinke steiger is en een entrepôt dicht bij dien steiger. Het zou mij zelfs

niet verwonderen, dat de Koninklijke West-Indische Maildienst, ingeval met hem een contract werd aangegaan voor kleinere booten, zelf, op eigen risico, een steiger en entrepôt zou bouwen, evenals op Suriname. Men behoeft maar een weinig kijk te hebben op het verloop van den handel om uit te kunnen rekenen, dat Aruba's vrachten zullen vermeerderen en sterk toenemen, als er voor Columbia via Aruba een gemakkelijker aansluiting wordt gevonden met Europa en Amerika.

Weldra zal de begrooting van 1908 in behandeling komen. Wat zal er voor Aruba op komen? Er is veel gevraagd, maar slechts wat noodzakelijk is om Aruba te doen bloeien. Ook de opening van de haven, die, gelijk ik zooeven aantoonde, noodzakelijk is voor onze groote stoombooten.

Zal alles wederom worden afgeketst en opnieuw een bewijs gegeven worden, dat men bij het opmaken der begrooting hoofdzakelijk aan Curaçao heeft gedacht, zonder met ernst te overwegen of de bloei der overige eilanden onzer kolonie soms ook kan worden bevorderd? Het Bestuur is een koloniaal Bestuur, dat zich gelijkelijk moet uitstrekken over de geheele kolonie. De Koloniale Raad is geen Gemeenteraad van Curaçao, maar een Raad der geheele Kolonie. De belangen van ALLE eilanden moeten evenzeer behartigd worden. Aruba heeft reeds aardig wat ingebracht in de Koloniale kas en zal dit nog meer doen. Als de belangen van Aruba beter worden behartigd, zal dit wederkeerig strekken tot meerderen bloei der geheele Kolonie. Alle eilanden moeten elkander steunen en vooruit helpen.

Wij meenen derhalve niet overdreven te wezen in onze verlangens, wanneer wij hopen, dat dit jaar op de begrooting zal worden toegestaan onze haven te openen en een flinken steiger en entrepot te bouwen.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke Berichten.

Gisteren herdacht de Hoogeerw. Pater ANT. TER MAAT, Vicarius Provincialis der Eerw. Paters Dominicanen in onze Kolonie, den dag, waarop ZHEerw. voor 12½-jaar geleden de H. Priesterwijding mocht ontvangen. Nadat de Jubilaris des ochtends in het St. Antonius-Gesticht op Pietermaai de H. Mis van dankzegging had opgedragen, werd het feest verder in huiselijken kring gevierd.

Onze eerbiedige gelukwenschen aan den hooggeachten Pater Vicarius, met den oprechten wensch, dat Z. H. Eerw. ook zijn zilveren jubilé in onze Missie moge vieren. De Katholieken van Curaçao rekenen zich gelukkig een Priester met zulke buitengewone gaven van hoofd en hart in hun midden te bezitten, en wij zijn overtuigd, volgens aller gevoelen te spreken, als wij den wensch herhalen, dat Z. H. Eerw. nog lang op Curaçao moge blijven werken. De algemeene achting en sympathie, welke Z. H. Eerw. dagelijks ondervindt, mogen hem hiervan het duidelijk bewijs zijn. God zegene zijn beleidvol optreden, sterke zijn krachten, en geve hem moed om te volharden.

* * *

Heden 16 Februari, is het juist vijf en twintig jaar geleden, dat de algemeen geachte en beminde Pastoor van Saba, Pater LAURENTIUS MULDER, naar de Bovenwindsche eilanden vertrok, na reeds tien jaar in onze Missie werkzaam te zijn geweest. Zijn Confraters, hier en in Nederland, zijn Parochianen, de Eerw. Soeurs met haar schoolkinderen, wilden zich voorbereiden om dezen dag feestelijk te herdenken, maar op zeer uitdrukkelijk verlangen van den geërden Jubilaris moesten alle feestelijkheden achterwege blijven. Men hoopt nu nog op 10 Augustus a. s. eenige uiting te mogen geven aan de algemeene sympathie en eerbiedige bewondering voor dezen ijverigen Missionaris, die op gemelden datum zijn 40 jarig Priesterfeest zal vieren. Onafgebroken heeft Pastoor MULDER 35 jaren in onze Kolonie doorgebracht, waarvan 25 jaren op de Bovenwindsche eilanden, zonder ooit vacantie te hebben genoten. 't Zou jammer wezen, als ook zijn veertigjarig Priesterfeest onopgemerkt zou moeten voorbijgaan, omdat Pastoor MULDER een ingeboren afkeer heeft van alles, wat op hulde en lof gelijkt. De liefde is vindingrijk, misschien wordt er nog wel een middel gevonden, om den verdienstelijken Priester te eeren zonder zijn nederigen eenvoud al te zeer te stooten.

Havennieuws.

Gisterochtend is H. M. *Kortenaer* weer in onze haven teruggekeerd.

* * *

De Columbiaansche Consul, de Heer R. CUERVO MARQUEZ heeft bekend gemaakt, dat de Handelsagenten voor Columbia op de eilanden Aruba en Bonaire sinds 11 Februari ll. zijn opgeheven.

Vooral Aruba zal door deze maatregel weder zwaar getroffen worden.

* * *

Van 1—16 Feb. liepen onze haven binnen:

Stoombooten	16	
Goeletten	14	
Bijlanders	18	
Totaal	48	schepen.

* * *

Gisteren morgen tusschen 8 en 9 uren is de pleizierboot *Blücher*, die middernacht uit Puerto-Cabello was vertrokken, langs ons eiland gevaren. Voor de haven werd bijna stil gelegen en verder zeer langzaam opgestoomd. Wij twijfelen er niet aan of ons eiland, thans in groen feestkleedij, zal den touristen wel bekoord hebben, zoodat wij in de volgende jaren weer vast op een bezoek kunnen rekenen.

Onze Financiën.

De belastingen van St. Martin brachten op f 13,552,06, of f 1000 meer dan geraamd was.

Aan overige inkomsten werd f 1,934,29 ontvangen, of f 19 meer dan de raming.

Op St. Eustatius bleven de belastingen ruim f 500 beneden de raming, terwijl de andere inkomsten f 200 boven de raming liepen, of f 1,031,82½.

Op Saba steeg de opbrengst der belasting tot bijna f 800 boven de raming, terwijl de overige inkomsten bijna f 300 meer opbrachten dan waarop was gerekend.

De opbrengst der belasting bedroeg f5,791.71½, die der overige inkomsten: f1,191.17½.

De Bovenwindsche eilanden brachten samen op f 27,234,46½

Aruba bracht op	f 70,541.02½
Bonaire „ „	f 31,001,95
Curaçao „ „	f 445,196.42½
Te zamen	f 573,973.96½

Koloniale Raad.

De Commissie van Rapporteurs in overleg met de Voorzitters der Afdeelingen is van oordeel, dat door de gewisselde stukken de openbare beraadslaging over de Wijziging in de Onderwijsverordening voldoende is voorbereid.

De Openbare Zitting zal binnenkort gehouden worden.

El Pregonero.

Een hartelijk woord van „Welkom!" aan dezen van ouds bekenden Collega, die opnieuw in het strijdperk is verschenen, en dagelijks zal blijven strijden voor waarheid en recht.

Wij wenschen hem veel kracht toe, een langdurig bestaan en vele overwinningen.

Officieele Berichten.

Bij Kon. besluit is de adjunct-commies bij het Departement van Koloniën, mr. G. J. FABIUS — aan wien bij Koninklijk besluit van 21 October 1903 verlof met stilstand van zijn wedde werd verleend, ten einde in Suriname belast te worden met de tijdelijke waarneming van het ambt van Gouvernements-secretaris der kolonie—bevorderd tot commies bij het Departement van Koloniën, met ingang van den dag, waarop hij zijn dienst bij dat Departement hervat.

—Bij Kon. besluit is aan mr. Sol C. HENRIQUEZ, oud-procureur-generaal in de kolonie Curaçao, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als lid van den Raad van Bestuur dier kolonie, onder dankbetuiging voor de diensten in die betrekking bewezen, en M. C. Fauel, gep. kapitein der genie van het Ned. leger, waarn. directeur van het Departement van Openbare Werken in de kolonie Curaçao, benoemd tot lid van dien Raad.

Naar aanleiding van de benoeming van den heer FAUEL tot lid van den Raad van Bestuur zegt *El Imparcial* in zijn nummer van gisteren: deze benoeming „heeft niet weinig verwondering gewekt bij het Publiek, omdat men verwachtte, dat een Curaçaonaar de lediggekomen plaats weer zou innemen, en zooals licht te begrijpen valt, het is niet waarschijnlijk, dat iemand, die nog slecht zeer kort geleden voor het eerst op ons eiland kwam, al moge hij nog zulke goede bedoelingen hebben, evenveel belangstelling kan gevoelen in de ontwikkeling der Kolonie, als iemand die hier geboren is en geheel zijn leven in het midden daarvan heeft doorgebracht.

Het gevolg van deze benoeming, waarover wij spreken, is, dat van de vijf leden van den Raad van Bestuur, slechts twee Curaçaonaars zijn, iets wat aan de Kolonie niet zeer aangenaam is, omdat het den schijn geeft, alsof het hier aan mannen ontbrak, om zekere posten te bekleeden."

Tot zoo verre onze geachte Collega *El Imparcial*. Gaarne willen wij hier bij voegen, dat wij volkomen met zijn zienswijze kunnen instemmen, al meenen wij de opmerking te mogen maken, dat ook een Nederlander van geboorte, die door een langdurig verblijf in de Kolonie de toestanden op Curaçao en de overige eilanden ten volle heeft leeren kennen, toch ook wel evenveel voor de

Kolonie voelen kan als een geboren Curaçaonaar. Daarenboven Curaçao is geen *vreemde* kolonie, maar een stuk van Nederland, ook de Curaçaonaars zijn Nederlanders.

Reeds van nature zal een recht geaard Nederlander veel voelen voor Curaçao, mits hij de kolonie kenne. Zoolang hij niet door jarenlange ondervinding in staat werd gesteld over de plaatselijke toestanden zuiver te kunnen oordeelen, blijft hij echter, dit geven wij onzen Collega volkomen toe, minder geschikt om zulk een gewichtigen post, als lid van den Raad van Bestuur, te bekleeden. Hij moet eerst, wat zijn kennis, maar, vooral wat zijn liefde voor de Kolonie betreft, getoond hebben Curaçaonaar te zijn geworden.

De Nederlandsche Regeering, die aan onze Kolonie een zekere autonomie schonk, moest er niet toe overgaan voor dergelijke posten Nederlanders te benoemen, die pas kort in de kolonie zijn aangekomen, de overige eilanden ter nauwernood kunnen kennen en daarenboven slechts TIJDELIJK aan de Kolonie verbonden zijn.

Onze geachte Collega *El Imparcial*, had er gerust nog bij mogen voegen, dat men algemeen niet slechts verwonderd, maar zelfs ten zeerste ontstemd is over deze laatste benoeming, omdat in plaats van Mr. SOL COHEN HENRIQUEZ niet wederom een Israëliet benoemd werd. De Raad bestaat nu uit ... protestanten en twee ...

... enig recht te ... gelden, mag men toch ...gen, dat goede gewoonten en ...uiken steeds zullen worden ge...biedigd. Zonder zeer gewichtige reden mag men daar niet van afwijken.

Te meer, nu onder de Israëlieten van Curaçao zulke uitstekende candidaten kunnen worden aangewezen om ook deze gezindte in den Raad te vertegenwoordigen.

De Weledelgestrenge Heer FAUEL zal het, hopen wij, ons niet kwalijk nemen, dat wij aldus over zijne benoeming gesproken hebben. Wij meenden, dat dit onze plicht was. Hoe onaangenaam een dergelijke bespreking voor hem ook wezen moge, Z. W. E. G., wij zijn er van overtuigd, zal de eerste zijn om toe te geven, dat hier reden was voor algemeene verwondering en zelfs van ontstemming.

Wij vertrouwen, echter dat de Heer FAUEL ook zeer zeker, zoo veel in zijn vermogen is, de belangen van Curaçao en de eilanden zal behartigen en wenschen hem geluk met de hooge onderscheiding hem te beurt gevallen.

Het is niet zijne schuld, dat voordracht en benoeming eenigzins verkeerd waren, en hij zal moeilijk zich aan zulke en hooge onderscheiding kunnen onttrekken.

Buitenland.

FRANKRIJK.

Wij lazen in de Protestansche *Onze Courant*

„Wij zijn goede Protestanten en ieder weet, dat we ons aan de pauselijke heerschappij niet onderwerpen.

Met geen vezel zitten we eraan vast.

Maar daarom verhelen wij 't niet, dat naar onze meening de Paus in deze quaestie (het verzet tegen de Wet-Briand) groot gelijk heeft. En als de Roomschen in Frankrijk hem trouw blijven, alles er aan wagen, het kerkegoed ervoor in den steek laten en de berooving hunner goederen getroosten, dan verdienen ze, naar onze meening, daarvoor lof.

Hier is niet een roomsch beginsel in 't spel. Maar een *christelijk* beginsel.

Wij, om in 't kort en kras te zeggen, zouden in een soortelijk geval, *precies eender handelen.*

En de "gestelde machten" dan? Natuurlijk, die dienen gehoorzaamd te worden. Trouwens, van ongehoorzaamheid kan men in Frankrijk moeielijk spreken. De overheid gaf er de Roomsche Kerk geen bevel, maar deed een aanbod, waaraan zij een *voorwaarde* verbond.

En omdat die Kerk de *voorwaarde* niet vervullen wilde, sloeg zij ook 't *aanbod* af.

Dat is alles.

Maar al zette die Regeering het *aanbod* om in een *bevel*...... dan nóg zouden de Roomschen in hun conscientie vrij uitgaan, als *ze niet* gehoorzaamden.

Denk slechts even na.

Wie onzer zou eraan denken, als b. v. keizer Wilhelm door Duitsche ambtenaren in ónze steden en dorpen een verordening liet afkondigen, wien zou er aan denken, die te gehoorzamen?

Immers niemand!

Is keizer *Wilhelm* dan geen "gestelde macht?"

Ongetwijfeld, maar hij heeft hier niets te zeggen en een Nederlander, die aan zoo'n Duitsche wet gehoorzamen ging, zou kort en goed *verraad plegen* jegens zijn eigen Vorstin.

Zoo nu staat de overheid ook tegenover het innerlijke leven der Kerk, Daar is haar terein *niet*. Een Kerk, die aan de Overheid verlof gaat vragen, om den Dienst des Woords en der Sacramenten te mogen uitoefenen, werpt haar eer te grabbel. Hoont haar Koning.

Christus heeft de prediking, den doop en het avondmaal aan de kerk geboden.

Op dat terrein heeft de overheid *niets* te zeggen. Daar moet zij afblijven.

Schijnbaar lijkt de zaak zoo onschuldig.

Even een "vereeniging" vormen, naar Overheidsmodel en alles is klaar. Of, wil men dat niet, dan gewoon een keer in 't jaar, zoo bij wijze van Nieuwjaarvisite, verlof vragen voor den geregelden Dienst.

Eén kniebuiging maar voor 't beeld van César.

Eén korrelken wierook slechts op zijn altaar.

En dan is de Overheid, ach, zoo goedig! Dan geeft zij gaarne verlof voor dat en dat en nog wat. Het is haar trouwens niet te doen om te kwetsen. Godsdienstige gevoelens wil zij gaarne ontzien.

Als maar eerst háár opperhoogheid erkend is!

En juist dat kan noch mag de Kerk.

In burgerlijke zaken is de Overheid de „gestelde macht" en eeren wij haar, al zou 't zijn tot onze schade.

Maar over de Kerk strekt zich haar gezag niet uit.

Dáár moet zij tot het uiterste weerstaan!"

DUITSCHLAND.

De vrijzinnige pers komt steeds vierkanter uit den hoek.

Laten wij slechts één voorbeeld aanhalen.

In zijn Nieuwjaarsnummer schreef de *Berliner Zeitung*:

„Wat op 13 December honderdduizenden van Duitschers deed opjubelen, dat was de gedachte, dat de Duitsche Regeering het volk opriep, om de natie van het Roomsche juk te bevrijden. De gedachte, het Roomsche juk af te schudden, beschouwt de Regeering thans als „Kulturkampf in den slechten zin."

„Wanneer de Rijksdagontbinding in het geheel geen ideaal karakter had, wanneer het er voor de Regeering alleen maar daarom ging, de meerdere negen millioen te bereiken, welke het Centrum haar weigerde, dan was die heele actie overbodig, en dus schadelijk. De liberalen kunnen de Regeering alleen dan hulp verleenen, wanneer zij de overtuiging krijgen, dat de Regeering niet alleen in de toekomst een ongemakkelijke inmenging van het Centrum afweren, maar dat zij ook den klerikalen geest bestrijden wil. Slechts dan is deze veldtocht aan de Regeering als een nationale verdienste toe te schrijven, wanneer zij het karakter van een Kulturkampf draagt."

Dat is ten minste eerlijk en openhartig gesproken.

Het Liberalisme wil een *Kulturkampf*, een Beschavingsstrijd, — een strijd over de geestesrichting, die in het Rijk overheerschend zal zijn, — de strijd, of de oude christelijke ideeën ofwel de moderne gedachte tot grondslag van wetgeving en bestuur zullen liggen.

Dat is de Antithese in haar ware gedaante, dat is de diepste grond van den strijd tusschen Vrijzinnigen eenerzijds, en geloovige Protestanten en Katholieken anderzijds.

Een *Kulturkampf* als de liberalen willen, richt zich schijnbaar alleen, of althans allereerst, tegen het katholicisme, aanvankelijk dan slechts clericalisme genoemd, maar deze *Kulturkampf* richt zich ten slotte tegen het oude, overgeleverde Christendom, tegen die groote waarheden des Christendoms, die ook de geloovige Protestanten met, ons Katholieken, gemeen hebben.

Ingezonden Mededeelingen.

Advertentien.

A. N. V.

ALGEMEENE VERGADERING

ingevolge art. 8 van het Reglement op Donderdag 21 Februari a. s. des avonds ten 7½ uur in de bovenzaal der societeit „De Gezelligheid."

Te behandelen:

1°. Benoeming eener commissie bedoeld in art. 8. [Nazien geldelijk beheer.]

2°. Jaarverslag van den Secretaris.

Willemstad, 8 Februari 1907.

Namens het Groepsbestuur,
MORDY. C. HENRIQUEZ, Voorzitter,
De Secretaris, J. A. SNIJDERS JR.